

معرفت نفس

www.ketab.ir

حميدرضا طالبيان

سرشناسه	: طالیان، حمیدرضا، ۱۳۵۰-
عنوان و نام پدیدآور	: معرفت نفس / حمیدرضا طالیان.
مشخصات نشر	: اصفهان: لب المیزان، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۰۹-۵۷-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیما
یاداشت	: کتابنامه: ص. ۱۳۱-۱۳۲؛ همچنین به صورت زیر نویس
موضوع	: ۱- نفس- ۲- جسم و جان- ۳- فلسفه اسلامی- ۴- انسان (اسلام)
رده بندی کنگره	: BP ۵۵ ۱۳۹۳: ۱۶ ط ۷ ان / ۱۶
رده بندی دیوبی	: ۱۸۹/۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۵۴۵۱۷۶

معرفت نفس حمیدرضا طالیان

نوبت چاپ: اول
 تاریخ انتشار: ۱۳۹۳
 انتشارات لب المیزان
 قیمت ۲۰۰۰ تومان

طرح روی جلد: مکتبیان

کلیه حقوق برای گروه المیزان محفوظ است

مراکز پخش:

۱- گروه فرهنگی المیزان

تلفن: ۰۳۱ - ۳۷۸۵۴۸۱۴

۲- دفتر انتشارات لب المیزان

تلفن: ۰۹۱۳۶۰۳۲۳۴۲

فهرست مطالب

مقدمه

۷	بخش اول: نفس با بدن
۱۱	تعريف نفس
۱۶	« من » واقعیتی متفاوت با « تن »
۲۳	رابطه نفس و بدن تعلقی است و بدن ابزار نفس است
۲۷	حضور نفس
۳۰	اتحاد و تأثیر و تأثر نفس
۳۲	تأثیر حالات نفس و بدن در یکدیگر
۳۴	بررسی و شناخت قوا
۴۳	وحدة ذاتی نفس
۴۸	انواع قوا
۵۰	توضیح قوای نباتی
۵۲	توضیح قوای حیوانی
۶۱	توضیح قوای انسانی
۶۵	مُفیض صور علمیه
۶۷	نفس و خصوصیات اخلاقی

۷۰	عالیم سه گانه
۷۸	نفس در ابتدای آفرینش جسمانی است
۸۵	مراتب نفس نباتی، حیوانی، انسانی
۹۱	قدرت ذاتی نفس
۹۵	مرگ
۹۸	تناسخ
۱۰۱	خواب

بخش دوّم: نفس قبل از تعلق به بدن

۱۱۷	نفس قبل از تعلق به بدن
-----	------------------------

بخش سوم: نفس بعد از بدن (پس از مرگ)

۱۲۱	معاد و بازگشت نفس
-----	-------------------

مقدّمه

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَ مَا كُنَّا لِنَهْتَدِي لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ

زیربنای شناخت عمیق معارف دینی، تزکیه اخلاقی و سیر و سلوک عرفانی،
شناخت نفس است.

بسیاری از معارف توحید، معاد، انسان کامل، امامت و نبوت از دریچه‌ی معرفت نفس بهتر و عمیق‌تر تبیین می‌شود. به همین جهت امیر معرفت، علی الشیخ در رابطه با معرفت توحیدی از دریچه‌ی نفس می‌فرماید: «مَنْ عَرَفَ نَفْسَهُ فَقَدْ عَرَفَ رَبَّهُ»^۱ هر کس خود را شناخت خدای خود را شناخته است. از جهت اخلاقی، شناختن نفس، تزکیه آن را آسان و هموار می‌سازد به همین جهت اگر به کتب اخلاقی هنجووند «جامع السعادات» و «معراج السعادة» مراجعه کنید می‌بینید که در ابتدای این کتب، بعد از توصیه به معرفت نفس، بحث مفصلی راجع به شناخت نفس مطرح گردیده و سپس به بیان رذائل اخلاقی و راه رفع آن‌ها برداخته شده است. اگر انسان بتواند شناخت جامعی از خود داشته باشد، خودش استاد اخلاق خود می‌گردد و می‌فهمد که باید چه کند و چگونه خود را از رذائل اخلاقی تزکیه کند.

.....معرفت نفس در بُعد عرفانی هم، شناخت نفس اهمیت بسیاری دارد زیرا سفر معنوی و لقاء الله چیزی جز سیر در خود، رفع حجب خودی و گستردگی وجودی خود نیست به همین جهت بدون شناخت نفس این سفر الهی امکان پذیر نیست.

البته تذکر این مطلب نیز ضروری است که مباحث علمی از جمله معرفت نفس فقط مقدمه‌ای برای این سفر معنوی است و علاوه بر آن باید به بُعد عملی نیز اهتمام ویژه‌ای داشت تا کم کم از ساحت حصول و فکر به ساحت قلب و حضور وارد شد و به سیر در خود پرداخت.

در این زمینه کتاب‌های متعددی از استادی و علمای بزرگواری مانند آیت الله حسن زاده آملی، استاد صمدی آملی و استاد اصغر طاهرزاده نوشته شده و بعضی از این کتب فلسفی بوده و فقط مورد استفاده حوزه‌یان است.

در این کتاب سعی شده با بهره‌کیری از کتاب‌های موجود در این زمینه، مجموعه‌ای روان و نسبتاً جامع و با حداقل اصطلاحات و مبتنی بر حکمت متعالیه و عرفان اسلامی، برای افراد غیرحوزوی گردآوری شود.

در این کتاب به تبیین سه مرحله‌ی وجودی نفس پرداخته شده که عبارتند از:

- ۱- مرحله‌ی قبل از تعلق به بدن -۲- مرحله‌ی معیت و همراهی با بدن
- ۳- مرحله‌ی بعد از بدن یعنی پس از مرگ.

مرحله‌ی اول و دوم به خوبی توضیح داده شده است اما مرحله‌ی سوم به طور کلی و اجمالی بیان شده و جزئیات آن موقول به مباحث معاد شناسی است و توصیه می‌شود به کتاب «معاد؛ بازگشت به جدی‌ترین زندگی» نوشته‌ی

استاد اصغر طاهرزاده و «معاد یا بازگشت به سوی خدا» نوشته‌ی آیت الله محمد شجاعی مراجعه شود.

ترتیب بیان این سه مرحله بر اساس ترتیب خارجی آن‌ها نیست بلکه ابتدا مرحله‌ی دوم، و بعد مرحله‌ی اوّل و در انتها مرحله‌ی سوم آمده است تا مطالب بر اساس آسان به مشکل آورده شود.

امید است با فرآگیری این سه مرحله، مشمول دعای خیر امیرالمؤمنین علی‌الله‌ی ﷺ گردیم که فرمود: «رَحْمَ اللَّهُ إِمْرَءٌ عَرَفَ مِنْ أَيْنَ وَ فِي أَيْنَ وَ إِلَى أَيْنَ» خدا رحمت کند کسی را که بشناسد از کجا آمده و در کجاست و به کجا خواهد رفت.

بهتر است این کتاب با استاد فرآگیری شود و پیش نیاز آن، آشنائی اجمالی با مباحث معرفت نفس و حرکت جوهری است و توحیه می‌شود کتاب‌های «ده نکته از معرفت نفس» و «از برهان تا عرفان» نوشته‌ی استاد اصغر طاهرزاده مطالعه شود.

در پایان، بر خود لازم از حجج اسلام، حسینی، ویسی و متقی که در تألیف این کتاب یاری رساندند تشکر و قدردانی نمایم.

وَ آخِرُ دَعْوَاتَا أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

حمیدرضا طالبیان